

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

24 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Catan Liliana,

Judecători – Boico Victor, Guzun Ion,

a examinat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Habravan Andrei în numele inculpatei, de către avocatul Habravan Andrei cu inculpata și recursul suplimentar al avocatului Habravan Andrei în numele inculpatei, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2018, în cauza penală în privința lui,

Butezatu Mariana xxxxxxxxxxxx, născută la xxxxxxxxxxxx, originară din xxxxxxxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 18.06.2013 – 12.03.2015;

Instanța de apel: 14.04.2015 – 19.11.2015;

08.06.2016 – 30.03.2018;

Instanța de recurs: 09.02.2016 – 19.04.2016;

20.09.2016 – 07.12.2016;

19.05.2021 – 24.11.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 12 martie 2015, **Butezatu Mariana** a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin. (5), 46, 187 alin. (3) lit. b) Cod penal, și în baza acestor Legi, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de 5 (cinci) ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

Prin aceiași sentință au fost condamnați Chitorog Vladimir, Buftac Ivan și Munteanu Constantin. Recurs ordinar fiind înaintat doar în privința Marianeii Butezatu.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, la 01 februarie 2013, între orele 21:00-23.55 min., în urma unei înțelegeri prealabile și împreună cu Buftac Ivan, **Butezatu Mariana** și Munteanu Constantin, repartizând rolurile între ei și avînd un plan bine structurat, în cadrul căruia Butezatu Mariana, concubina lui Chitorog Vladimir, în vederea atingerii rezultatului scontat, trebuia să-l însoțească pe cet. României, Tigora Cristian, pe tot parcursul șederii acestuia în Republica Moldova, să comunice complicilor, locul aflării acestuia și de a-i sustrage atenția cet. român pentru ca acesta să nu își trezească suspiciuni referitor la atacul tâlhăresc pregătit asupra sa. Conform înțelegerii, Butezatu Mariana și Tigora Cristian se deplasau la indicația acesteia, de la hotelul "Nobil" situat pe str.

Eminescu, mun. Chișinău, cu automobilul taxi de marca „Kia Rio”, cu numărul de înmatriculare xxxxxxxxxx, condus de către Munteanu Constantin, pe un traseu din timp coordonat. Automobilul de tip "Mercedes", condus de către Perde Petru, în care se deplasau Buftac Ivan și Chitorog Vladimir, la solicitarea ultimilor, urmărea taxiul, iar când au ajuns într-o regiune mai puțin populată pe str. Albișoara, mun. Chișinău, forțat au blocat taxiul în care se aflau Butezatu Mariana și Tigora Cristian. Buftac Ivan și Chitorog Vladimir imediat au urcat în taxi și atacându-l pe cet. Tigora Cristian, îl amenințau cu moartea și provocarea vătămarilor corporale, i-au legat brațele cu un șiret pregătit din timp și aplicându-i lovituri peste corp cu mâinile, în mod deschis au sustras 6500 MDL, 600 lei românești, care conform cursului stabilit de BNM la acea dată constituia 2238 lei, 25 euro, care conform cursului stabilit de BNM la acea dată constituia 409,25 lei. un ceas de marcă „Boss”, la prețul de 5000 MDL, verigheta de aur la prețul de 2000 MDL, telefonul de model „BlackBerry 8520” la prețul de 3200 MDL, un lanț de a prețul de 4000 lei și un medalion la prețul de 4000 lei, un card bancar de pe care ulterior cu ajutorul lui Perde Petru au extras bani în sumă de 10000 lei, bunurile sustrase fiind repartizate între membrii grupului criminal organizat, pricinuindu-i părții vătămate Tigora Cristian o daună materială considerabilă în sumă de 37 845,25 lei.

Acțiunile Mariane Butezatu au fost încadrate de către prima instanță în baza art. art. 42 alin. (5), 46, 187 alin.3 lit. b) Cod penal, după semnele calificative: *jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit de un grup criminal organizat în calitate de complice la comiterea infracțiunii.*

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către:

3.1 Procurorul în Secția de conducere a urmăririi penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale, Bacalîm Lilian, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi decizii, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a-i recunoaște:

- pe *Chitorog Vladimir* vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42, alin. (2), (3), 46, 188 alin.(3), lit. b) Cod penal, și cu aplicarea art. 82 Cod penal, a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip, în conformitate cu art. 84 alin.(4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, cumulând parțial pedeapsa prin prezenta sentință prin pedeapsa numită lui în baza sentinței Judecătoria Strășeni din 20.06.2013, stabilindu-i 19 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

- pe *Buftac Ivan* vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin.(2), 46, 188 alin.(3) lit. b) Cod penal, și cu aplicarea art. 82 Cod penal, a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

- pe *Munteanu Constantin* vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin.(5), 46, 188 alin.(3) lit. b) Cod penal și a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen e 7 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

- pe *Butezatu Mariana* vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.

42 alin.(5), 46, 188 alin.(3) lit. b) Cod penal și a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

3.2 Avocatul Mihaila Constantin în numele inculpatului Munteanu Constantin prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit primei instanțe prin care acțiunile inculpatului Munteanu Constantin să fie recalificate la art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal, în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, să-i fie aplicată o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă rezonabil.

3.3 Avocatul Robu Tatiana în numele inculpatului Chitorog Vladimir prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit primei instanțe prin care inculpatului Chitorog Vladimir să-i fie aplicate prevederile art. 79 Cod penal.

3.4 Avocatul Burlacu Silviu în numele inculpatului Munteanu Constantin prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit primei instanțe prin care catului Munteanu Constantin să-i fie stabilită o pedeapsă non privativă de libertate cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

3.5 Avocatul Popescu Ion în numele inculpatului Bufeac Ivan prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit primei instanțe prin care inculpatul Bufeac Ivan să fie achitat, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

3.6 Inculpata *Butezatu Mariana* prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit primei instanțe prin care să fie achitată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2015, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de către procurorul în Secția de conducere a urmăririi penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale, Bacalîm Lilian, avocatul Mihaila Constantin în numele inculpatului Munteanu Constantin, avocatul Robu Tatiana în numele inculpatului Chitorog Vladimir, și de *inculpata Butezatu Mariana*.

A fost admis apelul declarat de către avocatul Burlacu Silviu în numele inculpatului Munteanu Constantin, casată sentința în partea stabilirii pedepsei inculpatului Munteanu Constantin și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care lui Munteanu Constantin recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin.(5), 46, 187 alin. (3) lit. b) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 5 ani. În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

5. Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2015, a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, dar și avocatul Popescu Ion în numele inculpatului Bufeac Ivan, prin care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărârilor judecătorești, cu

pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 19 aprilie 2016, au fost admise recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Gavriliță Vitalie și de avocatul Popescu Ion în numele inculpatului Buftac Ivan, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2015, și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7. Prin decizia Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție din 07 decembrie 2016, s-a decis inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de *avocatul Balmuș Ștefan*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2015, în privința *inculpatei Butezatu Mariana*, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2018, au fost respinse ca nefondate, apelul apărătorului Mihaila Constantin în numele inculpatului Munteanu Constantin, apelul apărătorului Robu Tatiana în numele inculpatului Chitorog Vladimir, apelul apărătorului Burlacu Silviu în numele inculpatului Munteanu Constantin, apelul apărătorului Popescu Ion în numele inculpatului Buftac Ivan și apelul *inculpatei Butezatu Mariana*. A fost admis, inclusiv și din oficiu, conform art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală, apelul procurorului în Secția conducere a urmăririi penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale, Bacalîm Lilian, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Butezatu Mariana a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin. (5), 188 alin. (2) lit. b) Cod penal, și în baza acestor Legi, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare în mărime de 7 (șapte) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, pentru femei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

Prin aceeași decizie au fost condamnați și inculpații Chitorog Vladimir, Buftac Ivan și Munteanu Constantin.

8.1 Instanța de apel a stabilit că, prima instanță la pronunțarea sentinței, eronat a apreciat probele, fără a ține seama de cerințele art. 101 Cod de procedură penală și în așa mod a ajuns la concluzia greșită de a recalifica acțiunile lui Chitorog Vladimir în baza art.42 alin. (2), (3); 46, 187 alin. (3) lit. b) Cod penal, a lui Buftac Ivan în baza art.42 alin. (2); 46; 187 alin. (3) lit. b) Cod penal, a lui Munteanu Constantin în baza art.42 alin. (5), 46, 187 alin. (3) lit. b) Cod penal și a lui Butezatu Mariana conform art.42 alin. (5), 46, 187 alin. (3) lit. b) Cod penal.

Instanța de apel analizând și apreciind probele, în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală a constatat că, *conform înțelegerii, Butezatu Mariana și Tigora Cristian se deplasau la indicația acestuia, de la hotelul "Nobil" situat pe str. Eminescu, mun. Chișinău, cu automobilul taxi marca „Kia Rio”, cu numărul de înmatriculare xxxxxxxxxx, condus de către Munteanu Constantin, pe un traseu din timp coordonat. Automobilul de tip "Mercedes,, condus de către Perde Petru, în care se deplasau Buftac Ivan și Chitorog Vladimir, la solicitarea ultimilor, urmărea taxiul, iar*

cînd au ajuns într-o regiune mai puțin populată pe str. Albișoara, mun. Chișinău, forțat au blocat automobilul în care se aflau Butezatu Mariana și Tigora Cristian, Bușteac Ivan și Chitorog Vladimir imediat au urcat în taxi și atacîndu-1 pe cet. Tigora Cristian, îl amenințau cu moartea și provocarea vătămărilor corporale, i-au legat brațele cu un șiret pregătit din timp și aplicîndu-i lovituri peste corp cu mâinile, în mod deschis au sustras 6500 MDL, 600 lei românești, care conform cursului stabilit de BNM la acea dată constituia 2238 lei, 25 euro, care conform cursului stabilit de BNM la acea dată constituia 409,25 lei, un ceas de marcă "Boss" prețul de 5000 MDL, verigheta de aur la prețul de 2000 MDL, telefon de model ,BlackBerry 8520" la prețul de 3200 MDL, un lanț de aur la prețul de 4000 lei și un medalion la prețul de 4000 lei, un cîrd bancar de pe care ulterior au extras bani în sumă de 10000 lei, bunurile sustrate fiind repartizate între membrii grupului organizat, pricinuindu-i părții vătămăte Tigora Cristian o daună materială considerabilă în sumă de 37 845,25 lei.

Acțiunile inculpatei Butezatu Mariana, au fost încadrate în baza art. art. 42 alin. (5); 188 alin. (2) lit. b) Cod penal - tâlhăria, după semnele calificative - complicitate la atacul asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, cu amenințarea aplicării violenței periculoase, comis de două sau mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

A mai considerat instanța de apel că, nu poate fi reținut calificativul acuzării în partea în care s-a invocat că infracțiunea constatată supra a fost comisă de un grup criminal organizat, din materialele cauzei nu s-a stabilit, nu s-au prezentat careva probe din care ar rezulta că Chitorog Vladimir, ar fi constituit un grup criminal organizat, iar Munteanu Constantin, Butezatu Mariana și Bușteac Ivan, ar fi fost membrii unui astfel de grup.

Instanța de apel, analizînd declarațiile inculpatei Butezatu Mariana prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, lea apreciat ca fiind necorespunzătoare adevărului, fiind oferite în scopul de a se eschiva de la răspunderea penală pentru participarea la comiterea tâlhăriei în speță, mai mult, declarațiile inculpatei sunt combătute parțial prin declarațiile inculpatului Munteanu Constantin și total, prin declarațiile lui Bușteac Ivan, declarații care coroborează cu sistemul de probe analizat.

9. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar la **04 mai 2021** de către avocatul Habravan Andrei în numele inculpatei prin care invocînd incidența *pct. 4), 6), 10) și 13)* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea deciziei în partea stabilirii modului de executare a pedepsei aplicate în privința inculpatei Butezatu Mariana, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care în privința inculpatei să dispună aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3¹), 90, 90¹ Cod penal, suspendarea executării pedepsei aplicate sub formă de închisoare, sau, după caz, dispune rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

La **21 iunie 2021** avocatul Habravan Andrei cu inculpata au mai depus o cerere recurs ordinar *identică* cu cererea de recurs ordinar a avocatului Habravan Andrei în numele inculpatei declarată la **04 mai 2021**, la vînd același conținut ca

formă în motivare și solicitări.

9.1 În susținerea recursului recurenței au invocat că:

- instanța de apel a admis erori la individualizarea pedepsei, deoarece pedeapsa de 7 ani, cu ispășirea în penitenciar de tip semiînchis, pentru femeii, stabilită inculpatei Butezatu Mariana este una inechitabilă în raport cu fapta, persoana acesteia și rolul acesteia la comiterea infracțiunii incriminate, precum și prezența circumstanțelor atenuante prezente în cauză;

- la individualizarea pedepsei în privința inculpatei Butezatu Mariana instanța de apel a omis să învedereze prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal, potrivit căruia, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime. Inculpata Butezatu Mariana nu a beneficiat de reducerea cu 1/3 a pedepsei aplicate sub formă de închisoare conform prevederilor stipulate de legislator, în vigoare la momentul pronunțării deciziei;

- consideră că nu este rațională executarea pedepsei reale cu închisoarea de către inculpata Butezatu Mariana, deoarece careva interdicții la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu se atestă;

- solicită repunerea în termen a prezentului recurs din următoarele motive întemeiate, din spaima pentru soarta copilului conceput și faptă săvârșită, Butezatu Mariana, a fost nevoită să părăsească hotarele R. Moldova, unde se află până în prezent și își crește copilul. Avocat angajat pentru participarea și reprezentarea inculpatei în instanța de apel, nu a avut, fiindu-i asigurat un avocat din oficiu, care însă nu a contestat decizia instanței din 30 martie 2018, prin ce i-a fost lezat dreptul la un proces echitabil și la un recurs efectiv garantat și asigurat prin prisma normelor art. 6 și 13 CEDO. A făcut cunoștință cu cauza penală de învinuire a cet. Butezatu Mariana la 28.04.2021, la cauză fiind anexat mandatul prin care sunt împuternicit de către inculpată să acționeze din numele ei și să-i apere interesele legale.

10. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru inadmisibilitatea recursurilor declarate, ca fiind vădit neîntemeiate, din motiv că instanța de apel a adoptat o decizie legală și motivată.

11. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit materialelor dosarului, dispozitivul deciziei adoptate de către instanța de apel a fost pronunțat la data **30 martie 2018**, în prezența procurorului, avocatului inculpatului Munteanu Constantin - Pavliuc Ghenadie, **avocatului inculpatei Butezatu Mariana – Cazacu Dumitru**, avocatului inculpatului Buftac Ivan - Popescu Ion, avocatului inculpatului Chitorog Vladimir – Arnaut Valentina și a inculpaților Chitorog Vladimir și Munteanu Constantin, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel și dispozitivul deciziei adoptate (f.d.162-169, vol. VI), din care rezultă că aceștia au fost înștiințați despre ziua și ora pronunțării deciziei integrale și anume pentru data de **05 mai 2018, ora 14:00**.

Tot din procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel din **05 mai 2018** (f.d.169, vol. VI) se constată că, la data stabilită, în prezența procurorului a fost amânată pronunțarea deciziei motivate pentru **08 mai 2018 ora 14:00**. Conform procesului verbal al ședinței de judecată în instanța de apel din **08 mai 2018 ora 14:00** (f.d.184, vol. VI) se constată că, la data stabilită, în prezența procurorului, **avocatului inculpatei Butezatu Mariana – Cazacu Dumitru**, avocatului inculpatului Buftac Ivan - Popescu Ion, avocatului inculpatului Chitorog Vladimir – Arnaut Valentina și a inculpaților Chitorog Vladimir și Munteanu Constantin, a fost pronunțată decizia motivată.

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la **08 mai 2018**, ședință despre care **avocatul inculpatei Butezatu Mariana – Cazacu Dumitru** precum și inculpata au cunoscut, fiindu-le cunoscută și soluția pe caz.

În continuare, Colegiul Penal menționează că, avocatul Habravan Andrei în numele inculpatei a declarat recurs ordinar împotriva deciziei adoptate la caz, acesta fiind înregistrat la Curtea Supremă de Justiție cu nr. **01-1028** la **04 mai 2021**, în continuare avocatul Habravan Andrei cu inculpata **Butezatu Mariana** au declarat recurs ordinar împotriva deciziei adoptate la caz, la data de **21 iunie 2021**, fapt confirmat că a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție cu nr. **01-1028** la **21 iunie 2021** și respectiv recurs suplimentar al avocatului Habravan Andrei în numele inculpatei la data de **04 octombrie 2021**, înregistrat la Curtea Supremă de Justiție cu nr. **01-2107** la **04 octombrie 2021**.

Așadar, în cauza deferită judecării Colegiul Penal specifică faptul că pentru avocatul Habravan Andrei și inculpata **Butezatu Mariana** termenul de atac prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, se calculează începând cu data de **10 mai 2018**, adică a doua zi după pronunțarea deciziei motivate, ținând cont de dispozițiile art. 231 alin. (3), (5) Cod de procedură penală și expiră la sfârșitul zilei de **09 iulie 2018**.

Prin urmare, recursurile ordinare declarate la *04 mai 2021, 21 iunie 202 și respectiv 04 octombrie 2021*, adică peste 3 ani de la data pronunțării soluției pe caz, nu se încadrează în termenul limită prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

La acest capitol este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului ordinar, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate.

Totodată, Colegiul Penal menționează, că art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut și are un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Mai mult, Colegiul Penal notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza Ponomariov vs Ucraina (03 aprilie 2008) Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe noi descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De asemenea, Colegiul Penal reține și jurisprudența CtEDO în hotărârea pronunțată în cauza Bodiu vs. Republica Moldova din 18 iunie 2019 (cererea nr. 7516/10), în care Curtea a statuat că admiterea cererii de recurs după o perioadă de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, și în consecință s-a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6§1 CEDO.

Prin urmare, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce recursurile ordinare declarate de către avocatul Habravan Andrei în numele inculpatei, de către avocatul Habravan Andrei cu inculpata și recursul suplimentar al avocatului Habravan Andrei în numele inculpatei sunt declarate peste termen, urmează a fi dispusă inadmisibilitatea acestora.

12. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Habravan Andrei în numele inculpatei, de către avocatul Habravan Andrei cu inculpata și recursul suplimentar al avocatului Habravan Andrei în numele inculpatei, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2018, în cauza penală în privința lui *Butezatu Mariana xxxxxxxx*, deoarece recursurile sunt declarate peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **25 ianuarie 2022**.

Președinte

Catan Liliana

Judecători

Boico Victor

Guzun Ion